

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

NO. 44

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., FRIDAY MORNING, MARCH 3, 1950

LETO LII — VOL. LII.

NE POZABITE!

Da bomo na 4. marca o polnoči spremeniли svoje telefonske številke!

NOVA TELEFONSKA
ŠTEVILKA
AMERIŠKE DOMOVINE
BO

v uredništvu in
upravnitvju:

Henderson 1-0628
v tiskarni pa:

Endicott 1-4088

Zapomnite si te številke!

VEŠTI IZ SLOVENIJE

JOŽETA LAVTIŽARJA iz dober mož, znani in ugleden poštanjek, ki nikomur ni nč žalega storil, pač pa veliko dobro. OZNA na Jesenicah. Tam so ga v zaporih toliko tepli, da je od mučenja umrl. V jeo je šel kot zdrav mož v 43 letu starosti, ko je pa umrl ga je bilo samo se okostje, ki je tehtalo 35 kg. Mož zapušča ženo in otročica. Nihče ne ve kaj so mu očitali in česa so ga dolžili. Ljudje sodijo, da ni bilo proti njem prav, nič drugega kot to, da je bil pač Lavtižarjev sin. To je znana katoliška družina in to je dovolj, da jo je treba uničiti kar OZNA misli, da je treba.

JAKOB KAJŽAR gostilničar v Ratečah na Gorenjskem je umrl v zaporu v Ljubljani. Zaprt je bil 2 meseca. Tudi ta je bil samo politična žrtev. Pošten in

SNOW
Vremenski
prerok
pravi:

Deloma oblačno in ne tako mraz danes, v soboto oblačno in gorko. Lahek sneg se bo jutri spremenil v dež.

Tri na dan

Jugoslovanska komunistična stranka je izdala svojim članom parolo: laži in taji! naj pride karkoli. Bogve, če se tovariš Boštjančič tega še spominja?

* * *

Kar se nam čudno zdi je to, da je Cvetič menoval John Boštjančiča, da je eden izmed vodilnih članov komunistične partije v Clevelandu. Kako da ravno njega? Zakaj ni imenoval kakšnega Jakata Debevec, ali kogarkoli, če Boštjančič pravi, da ni bil nikoli komunist. Cvetič je imel opravka samo s komunisti, kje je pa potem iztaknil Boštjančičeve ime, neki?

* * *

In čudovito je tudi to, da se pisanje Enakopravnosti tako lepo vjema z vsem, kar propagirajo komunisti, odkar je Boštjančič urednik, pa če ni bil nikoli komunist! Recimo, "Guilty of Treason," filmska slika, ki prikazuje vso strahovito gnilobo (milo rečeno) madžarskih sodišč pod komunistično vlado, je v uvodnici odsodila samo Enakopravnost, in kar je komunistov v Ameriki, čes da je to čisto navadna propaganda Vatika. Pa nismo komunisti, kaj ne, Janez, kaj še!

SODNIK JE OPROSTIL PREMOGARJE

Nihče ne ve, kaj bo zdaj napravila vlada v premogovni krizi

Washington. — Federalni sodnik Keech je včeraj razsodil, da unija premogarjev ni ničesar zakrivila, da niso premogarji ubogali ukaza sodnije, da bi šli nazaj na delo. Unija je dokazovala, da je predsednik Lewis dvakrat pozval premogarje, naj se vrnejo nazaj na delo, toda ga niso ubogali.

Vlada je obtožila unijo, da bi bila lahko pripravila premogarje do tega, da bi šli na delo. Sodnik Keech je odločil v korist unije in jo oprostil vsake krvide.

Predsednik Truman je včeraj izjavil, da je položaj radi posmanjkanja premoga tak, da je v deželi prava kriza. Da pa ne bo ničesar storil, dokler ne sliši odloka sodnika Keecha. Kaj bo zdaj predsednik Truman storil, ko je sodnik unijo oprostil vsake krvide, ni znano. Nekateri misljijo, da bo zasegel premogovnike, drugi pa misljijo, da bo urgiral unijo ter lastnike premogovnih druž, naj se pobota in podpišejo kontrakt.

Justični oddelki vlade je izjavili na odlok sodnika Keecha, da se bo pritožil na višjo sodnino radi tega, ker je unija oproščena vsake krvide v tej premogovni krizi, ko je že nad 600,000 oseb brez dela direktno radi premogarske stavke, da 50% vlakov ne vozijo, da zapirajo jeklarne in druge industrije, ki so odvisne od premoga.

TRUMAN NE BI ŠEL KOT PREDSEDNIK V RUSIJO

Washington. — Predsednik Truman je včeraj izjavil pri konferenci s časnikarji, da kot predsednik Zed. držav ne bo šel on nikoli v Moskvo.

To je najbrž Mr. Truman izjavil na besede senatorja McMahona, naj bi se v Moskvi vršila nova konferenca za doseglo svetovnega miru. Predsednika Trumana so vprašali, če bo šel na takoj konferenco v Moskvo. Izjavil je odločno da ne, da pa je pripravljen storiti vse k dnu prinosu svetovnega miru.

SLOVENSKI IZGNANI SO SI REŠILI LE GOLO ŽIVLJE NJE. POMACAJMO JIM!

Poizvedovalni količek

Kje se nahaja fant Ivan Zajcrajšek? Naj se zgledi na naslov: Ambrož Loize, St. Augustine's Seminary, Kingston Road, Toronto, Ontario, Canada.

* * *

Rad bi zvedel za naslov svojega strica Antona Demšarja, doma iz Žiri, Zabrežnik. Prav prizorno je prošen, da bi se javil na naslov: Frank Demšar, 1226 Brunswick Ave. Toronto, Ontario, Canada. Ako kdo drugi ve za njegov naslov, je prav prizorno naprošen, da mi ga sporoči na gornji naslov.

Razgled po Euclidu

MICHAEL J. BOICH
councilman 3. varde
poročevalc

GLASOVI TIK OB MEJI

(Najnovješte izvirno poročilo opozovalca, ki opazuje dogodek v Jugoslaviji)

Uničevanje zasebne kmetijske posesti.

Razlastitev kmetov, uničevanje posameznih zasebnih kmetijskih gospodarstev in združevanje v takozvane zadruge, ki niso nič drugega kot komunistični kolhozi, bo tudi v novem letu šlo z vso krutostjo naprej. Tako v začetku leta se je pokazalo, da bodo sedaj spomladni, ki je čas odmerjanja in plačevanja davkov, oblasti v Jugoslaviji pred vsem uporabile davčni vijak v ta namen, da uničijo samostojne kmetije. Že tekom januarja je mnogo slučajev, ki kažejo na namen komunistične vlade Jugoslavije. Posebno veliko je tovrstnih poročil iz Slovenije. Kmetje so dobili tako visoke davčne naloge, da jim je jasno, da jih v nobenem slučaju ne bodo mogli plačevati. Vedo, da bodo kmetije še iz njihovih rok v prisilne zadruge. Zato skušajo še vnovčiti kar se da, da bi imeli vsaj še nekaj gotovine, ko bodo postali proletarci.

V primorski Sloveniji so kmetje, ki imajo samo po dve kravi in par telet ter razmeroma malenkostno posestvo dobili analog za plačilo 150,000 dinarjev davka, torej več kot je vsa njihova imovina vredna.

Po vseh že hodijo rubežne komisije. Iz Hotedršice so odprljali pred nekaj dnevi zopet 8 glav živine, večinoma krave, ker drugača že več ni. Vso konfiscirano živilo so odpeljali in Idrijo.

NOVI GROBOVI

Amalia Kobal

Po dvotedenski bolezni je umrla v St. Alexis bolnišnici Amalia Kobal, roj. Strukelj, stara 73 let. Tukaj zapusča sestro Frances Leban, pri kateri je živel na 6402 Varian Ave., odkar ji je umrl soprog Peter pred 18 leti v Johnstown, Pa. V Argentina zapusča sina Andreja.

Rojena je bila v Krombergu pri Gorici, fara Solkan, kjer zaposla brata Jožeta in sestro Angelico. Tukaj je bivala 23 let in je bila članica Oltarnega društva fare sv. Vida.

Pogreb bo v pondeljek zjutraj ob 8:45 iz Jos. Žele in sinovi pgorebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida ob 9:30 in nato na Kalvarijo. Truplo bo položeno na mrtvanski oder v soboto po poldne ob 5.

Iz raznih naselbin

SHEBOYGAN, Wis. — Joe Možina je bil povozen od avta, ko je šel preko ulice. Nahaja se v bolnišnici z resnimi poškodbami. Star je 76 let, doma od Topolca, Il. Bistrice, Notranjsko.

OAKMONT, Pa. — Dne 22. feb. je po dolgi bolezni umrl Anton Sorch, star 61 let, doma iz Soče, Primorsko. Tukaj zaposla ženo in tri sinove, v starem kraju pa brata.

COCKETON, W. Va. — Radi srčne kapije je 10. feb. umrl John Ogrinc, samski star 67 let, doma iz Vel. Lašč, v Ameriki 50 let. Zaposla sestro Jennie Bombach v Johnstownu, Pa., v Frostburgu, Md., pa brata Louisa.

Izjava o Titu.

V Trst večkrat prihajajo titoški politični ljudje in uradniki. Vsi soglasno povarjajo, da naj se nihče na zapadu ne varja ne zanaša na to, da bo Jugoslavija pod Titovo vlado kdaj opustila diktatorsko obliko vladavine in komunizem. Tito bo radi propagande na zapadu morda napravil še kakve poteze, toda v bistvu ne bo nikoli odstavljal od komunističnih načel. Tito in vsi njegovi so za svetovno revolucijo, za diktaturo proletariata, sovjetski boljševiški način vladanja. V tem se titovska jugoslovanska politična stranka in vlada nikoli ne bosta spremeni.

Vsi jugoslovanski komunisti so v tem edini.

Teror v Ljubljani.

Prebivalstvo v Ljubljani je pod silnim terorjem in strahom. V mestu, ki ima komaj 120,000 prebivalstva, deluje okoli 5,000 članov tajne policije. Ljudje se zavedajo, da žive in delajo pod neprestanim opazovanjem OZNE ali UDBE. Čelo med člani komunistične partije je veliko ne razpoloženje proti temu širjenju ovaduštuva in denunciransta, ki napravlja življenje iz dneva v dan duhomorneje.

(Dalej na 3. strani.)

ZA KRALJA POLKE

Radijska postaja WJMO v Clevelandu je imela razpisani kontest, kateri orkester da igra najlepše polke. Orkester Johnny Pecon in Lou Trebar sta bila proglašena za najboljša igralca in sta dobila naslov "Polka King." Od 40,000 oddanih glasov jih je dobil ta orkester sam eno tretjino. Njih prijatelji bodo privedli v postopek fantov plesno veselico v SND na St. Clair Ave. na 13. aprila. Mi tem slovenskim fantom, ki so dobili naslov "Polka Kings" v Clevelandu iskreno čestitamo in želimo, da bi še dolgo z lepimi melodijami razveseljevali mlado in staro.

Na prisilno delo.

V Ljubljani so pobrali celo vrsto profesorjev, uradnikov, upokojencev, zasebnih uradnikov in drugih izobražencev in jih poslali v taborišče za prisilno delo v Strnišču pri Ptiju. Tam so jim odredili tri mesece prisilnega dela, brez vsakega plačila seveda in ob hrani kakršno dobivajo kaznjenci po ječah. Obsojeni delajo v tamkajšnji tovarni za aluminij.

Veliko ameriško podjetje je prišlo

v večje slovenske roke

Dva naša podjetna rojaka v Clevelandu, Mario Kolenc in Louis Planinc sta prevzela veliko montersko podjetje W. F. HANN & SONS 15505 Euclid Ave. pri Taylor Rd. ki obstaja v Clevelandu že od leta 1907.

Mario Kolenc je rodem Tržačan in je dospel v Ameriko še kot mlad deček. Takoj je šel v šolo, kjer se je učil strojne vede. Bil je 4 leta preddelavec pri White Sewing Machine Co. in več let je uspešno vodil gostilno in restavracijo na 6220 St. Clair Ave. Rad poje in je član Glasbene maticice, udejstvuje se tudi v športu, v kegljanju in drugih atletskih aktivnostih. Prošlo poletje je obiskal razne kraje po Evropi, domov pa ni mogel, ker ni dobil dovoljenja. Mario je oženjen ter živi s ženo ter dvema hčerkama na 1122 Ansel Rd.

Drugi družbenik firme je pa Louis Planinc, doma iz Stare vasi, p. Videm pri Krškem. Prišel je kot mlad fant v Ameriko in je šel takoj v šole. Slučaj je nanesel, da sta s Kolencem pohajala v iste šole in sta vse od tedaj najboljša prijatelja. Louis se je izučil električno-inženirske stroke ter je bil zaposlen pri raznih avtinskih družbah pri postrežbenih oddelkih. Zadnja leta je bil pa poslovodja pri zavarovalni družbi Prudential. Louis je oženjen, s ženo in 2 otrokoma živi na 14612 Westropp Ave.

Podjetnima rojakoma želimo mnogo uspeha v tem podjetju ter ju hišnim gospodarjem prav toplo priporočamo. Kadar kaj potrebujejo, ki spada v to stroko, poklicite njih firmo in dobite najboljšo in zanesljivo postrežbo.

Razne drobne novice iz Cleveland in te okolice

iz bolnišnice

Mrs. Jozepnine Kocin, 730 E. 160. St. se je povrnila iz bolnišnice in se zdaj nahaja doma pod zdravniško oskrbo. Ostati bo morala dle časa v postelji. Prijateljice jo lahko obiščejo.

Za dobre automobile

Joe Tomek, rodem Hrvat, ki stanuje na 7703 Lockyear Ave. je zastopnik za Jalovec Motors Inc. na 2223 Superior Ave. — Kdor bi rad fin avto po zmerni ceni, naj se tam zglaši in vpraša sa Mr. Tomeka.

Skupno obhajilo

Društvo Sv. Imena pri fari Mario vnebovzetje bo imelo nedeljo pri 8 sv. maši skupno obhajilo. Vsi člani naj prisenejo s seboj regalije. To bo kvaterna nedelja, ne pozabite!

Izredna seja

Dvor Baraga št. 1317 Katol. Borštnarjev bo imel v nedeljo ob 10:30 dopoldne izredno sejo v šoli sv. Vida. Jako važno je, da so vsi člani navzoči.

Vabilo na sejo

V pondeljek ob osmih zvezcer bo v šoli sv. Vida seja dr. sv. Marije Magd. 162 KSKJ. Tajnica po pobirala asesment od 6 naprej.

Za West Park

Članstvo društva Srca Jezusovega št. 172 KSKJ (West Park) opozarja članstvo na važno sejo v nedeljo 12. marca ob 2:30 popoldne v navadnih prostorih.

JAMES DEBEVEC, Editor
Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrte leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

No. 44 Fri., March 3, 1950

Nedeljsko pismo

Dragi priatelj!

Gotovo si že kdaj slišal o velikem italijanskem slikarskem mojstru Raffaelu. Mož je bil res velik talent in ves svet ga občuje. Med njegovimi slikami je zelo zanimiva ona, ki predstavlja zgodbo nedeljskega evanđelija: Jezusovo spremenje na gori. Slika predstavlja Jezusa v razgovoru z Mozesom in Elijo. Vsi trije so obdanji od čudovite nadnaravne svetlobe. Pod njimi pa na zemlji kleče trije apostoli, vsi prevzeti od nenavadnega doživetja. Kako ne, saj jim je bilo dano videti v tej svečani uri košček nebes. Spodaj, pod goro pa — joj, kakšno nasprotje! Sama tema in črnila, sama beda in trpljenje te solzne doline. Sredi te teme je napisan do smrti utrujen mož, oče, ki nese svojega nemega in od hudiča obsedenega sina, ki se zvija v strašnih krčih, hgori luči, nebeške blaženosti.

Takale približno, priatelj, je Raffaelova slika, ki je verena podoba našega življenja. Saj je tudi na sliki najinega življenja prav tako: luč in tema; krepost in hudobija sta druga poleg druge, na eni strani dolina grehov in človeške hudobije, na drugi pa gora nebeške blaženosti in radosti.

In kakšna bodi najina misel ob tej evanđelski zgodbi in ob Raffaelovi sliki? Zdi se mi, da je tako lepo združljiva z današnjo kvaterno nedeljo in s postnim časom, v katerem smo stopili: ven iz doline greha in hudobije in vsi do zadnjega na pot svetosti, spreobrnjenja.

Res, ven iz doline greha, priatelj, saj greh, kateremu je svet tako suženjsko vdahn, je edino pravo zlo na svetu in to tisto zlo, nad katerim tožimo iz dneva v dan, pa naj bo to smrt ali lakota, ali materijelne nesreče, ali vojske ali revolucije sveta, vse to je konečno samo posledica greha. Zato odpravite s sveta greh, ki drži v svojem objemu posameznike, naše družine ali vso človeško družbo, pa bo svet dobil spet božji obraz, obraz miru in ljubezni. To, priatelj, se mi zdi, je edini klic postnega časa in ktori tega klica noče slišati, ta je res pravi zločin, krvnik in rabelj svojega ljudstva in grobokop človeške sreče.

Cisto v skladu s tem pozivom postnega časa je tudi beseda sv. Pavla v nedeljskem berilu: "Božja volja je, vaše posvečenje!" Zdi se, kot bi sv. Pavel pisal svojo blagovest prav za danes, saj svari zlasti pred tistimi preghami, ki danes vladajo svet, to je nečistost in pohlepi. Ti dve pregrahi sta ukorenjeni v beraških leseni bajtah, kot v ministrskih palačah in odločajo v usodi velikih in malih narodov, to sta preghri, radi katerih propadajo družine, se rušijo gospodarstva in države, preghri, radi katerih vedno bolj gnije človeška družba.

Kaj se ti zdi, priatelj, si morda tudi ti zabredeš v te hudobive, v to temo? Kaj drugega velja tudi zate kot resen opomin: ven iz temin in močvirja greha, ven iz satanovih okovov, podaj se na goro Gospodovo!

Kako pa, me boš vprašal. Marija v Fatimi je jasno povedala. Samo pot pokore je meni in tebi v odrešenje. Res, spokoriti se je treba, pod križ Gospodov bo treba stopiti in spoznati, da je ta križ delo naših rok, naše hudobije, na kolena bo treba pasti in prosliti odpuščanja. K molitvi bo treba skleniti roke in jih odtegniti od posvetnih užitkov za katerimi smo jih doslej stegovali, v postu in zatajevanju bo treba ukoriti naša poželjenja, saj tako jasno pravi sveto pismo: "Ta rod se prižene samo s postom in molitvijo." In ta spokorni duh, ta zavest naših križev nas bo vodila v spovednico, kjer bomo priznali svoj greh, priznali takot smo ga pred svetom in Bogom naredili in zopet bo v naših dušah zasijalo božje sonce in božji mir. Jasno je vendar, da bo treba v bodoči na tej novi poti ostati, da se bo treba izogniti vsemu, kar nas je vlekelo v močvirje greha, pa naj bo to ali slaba družba, ali umazana knjiga, ali grešna ljubezen, saj če tega ne storimo, se le norčujemo iz Boga in Njegove dobre.

Prijatelj, to bo torej tvoje prvo delo tega postnega časa. Drugi klic svete Cerkve pa je: Vstani, priatelj in pojdi na goro Gospodovo, ki blesti v luči in sijaju, pojdi na pot svetosti in popolnosti, kot nas lepo opominja sv. Pavel: "Bratje, prosimo vas in opominjam vas v Gospodu Jezusu, da tako živite, da boste v popolnosti vedno bolj napredovali." Res, napredovati je treba, ktor ne, ta se vedno bolj pogreza v svoje napake, v svoj greh. Sv. Avguštín pravi, da bi moral biti življenje slehernega kristjanina ena sama želja po napredovanju v krščanski popolnosti. Kako je s teboj, prijatelj? Je to tudi tvoja edina želja, tudi tvoj edini program?

Drugi pripomoček na tej poti h kreposti bo naša požorna molitev in pogosto prejemanje svetih zakramentov. Tudi tu daje sv. Avguštín zlato pravilo: Ktor dobro moli, dobro živi. Kolikokrat se pogovarjam s svojimi zemskimi prijatelji in prijateljicami; ure in ure trajajo ti pogovori, pa so največkrat brez vsebine, morda celo grešni; kako dolgočas pa nam je, ko se v molitvi pogovarjam s svojim najboljšim, nebeškim prijateljem, čeprav vemo, da je samo od teh naših pogovorov odvisna naša časna in večna sreča. In kje spet dobimo večjih milosti in zakladov, kot ravno v prejemanju sv. Rešnjega Telesa? In mi tako bežimo pred tem,

se tako bojimo sv. obhajila! Moj Bog, kako slab trgovci smo! Bisere zametujemo in se zadovoljimo z ničvrednimi črepinjam tega sveta, te zbiramo za večnost.

Pa še eno je sredstvo, ki vodi k svetosti: "Kdor hoče biti moj učenec, naj vsak dan vzame svoj križ na rame in hodi za meno." Križ življenja, križ slehernega dne je treba vzeti na rame, nič se ga otresati, nič ga prelagati na druge, saj je za naša ramena po božji previdnosti in modrosti na rejen. Treba ga je nositi v zavesti, da je križ življenja kaže za naš osebni greh, kazen za hudobijo sveta, ki jo mora dostikrat nedolžni plačati, saj njegove zasluge bodo mnogo večje. Poleg tega pa, kdo je med nami, ki ni grešil? Kako žalostne so zgodbice tisočev slabici v bojazljivcev, o katerih čitamo vsak dan v časopisu, ki si jemljejo svoja življenja, češ da je križ pretežak. O, vem, da je pretežak, saj na njihovem križu ni Boga, v njih življenju ni vere, zato strap, zato samokres. Midva pa, priatelj, s križem na rami, do vrha Kalvarije, do vstajenja.

Tako, priatelj, sedaj ti je jasna misel nedeljskega evanđelija: Ven iz greha in na pot svetosti. Res, k svetosti, svetnik moraš postati, saj "nič nečistega ne pojde v nebeško kraljestvo."

S prisrčnim pozdravom,

Tvoj priatelj.

Newburške novice

Birmo smo imeli v pondeljek 27. februarja. Naš milostljivi vladika, škof Edward F. Hoban, se je pojavil v obrazu in zdravju. Dotori in odrasli birmanci so se obnašali kot se spodobi ob prijeli prihoda sv. Duha. Zakrament sv. birmice nam namreč podeli sv. Duha, tretjo božjo osebo (starji ljudje, tako tudi moja mati, so rekli "pršona") na prav posebni način, da nas potrdi v sv. veri in nas naredi Kristusove vojščake, kateri bodo pripravljeni se bojevati proti satanu in njegovim namenitvam tukaj na zemlji pa magari če treba dati življenje za to. Zakaj nekateri ljudje spadejo pozneje, temu so vzdružni. Ampak, kakšno vreme je to. Če dežja ni je pa snega, če ni snega je pa dež. In če ni dežja in snega, je pa mraz, kot v Sibiriji. In vse to prav zdaj, ko prenemoga primanjkuje. Seveda naši šolarji bi radi, da so prenemogarji še dolgo na štrajku.

Ljudje še vedno sprašujejo glede posta. Naj si zapomni vsak na kratko tole: Vsak človek preko šestega ali sedmega leta, je dolžan delati pokoro za svoje grehe. Pri vseh marljivih prikazovanjih je naša nebeska Mati Marija opominjala k pokori. Vprašanje je le, kako naj kdo vrši to pokoro, da se zveliča. Ktori restiško dela, se ne more postiti, ali pa bi se le s veliko težavo. Tak sме jesti mesec večkrat na dan v pondeljek, torek, četrtek in v soboto (razen kvatrne sobote).

Vest iz Adrian, Mich., kjer leži ena naših učiteljic nevarno bolna, nam sporoča, da je njen stanje nekaj boljši. Vendar pa je še daleč do popoldnega okrevanja, zato jo priporočamo vsem v molitev. Bogu je vse mogoče. Sestra Mary Anthony Gliha je bila zelo dobro učiteljica in ker je še v najboljših letih, bi bila škola neprecenljiva, če bi nam jo Bog vzel zlasti, ker je vedno premalo sestri za katoliške šole.

"Zakaj ni bilo 'newburških novice'?" se me cerkveni odborniki spraševali na seji cerkvenega odbora zadnjega nedelja. Well, zato jih ni bilo, ker me je pot peljala daleč od doma. Nečak, Father Matt Blenkush, tam gori v Denverju mi je pisal, da so zgradili krasno dvorano, katero bodo za časno rabili za cerkev. Kratko malo zapovedal mi je, da moram biti navzoč pri posvetitvi. Ni mi drugoga kazalo, kot da sem vzel svoj plašč in ga obrnil po vetrju. Odšel sem na pot in prišel v Denver pravčasno za to veliko slavnost. Navzoč je bil denverski nadškof in 50 duhovnikov. Vse se je vršilo svečano, kot se spodeli in ni mi bilo žal, ker sem videl, kako drugi delajo ob takih prilika. Obisujem pa utdi svojega sošolca, Father John Judniča, kateri je tam na slovenski fari. Pogrela sva najine spomine in se menišča v St. Paulu. Samo trije Slovenci smo bili takrat tam: Father Judnič, Father

Jos. Trobec in moja malenkost, pa smo dali večkrat duška svojim čutom v slovenski pesmi, da je odmevalo preko mogočne reke Mississippi, ob kateri omenjeno semenišče stoji. Lepo je bilo takrat. Zdaj smo razkropljeni po Colorado, Minnesota in Ohio.

Ampak, kakšno vreme je to. Če dežja ni je pa snega, če ni snega je pa dež. In če ni dežja in snega, je pa mraz, kot v Sibiriji. In vse to prav zdaj, ko prenemoga primanjkuje. Seveda naši šolarji bi radi, da so prenemogarji še dolgo na štrajku.

Ljudje še vedno sprašujejo glede posta. Naj si zapomni vsak na kratko tole: Vsak človek preko šestega ali sedmega leta, je dolžan delati pokoro za svoje grehe. Pri vseh marljivih prikazovanjih je naša nebeska Mati Marija opominjala k pokori. Vprašanje je le, kako naj kdo vrši to pokoro, da se zveliča. Ktori restiško dela, se ne more postiti, ali pa bi se le s veliko težavo. Tak sме jesti mesec večkrat na dan v pondeljek, torek, četrtek in v soboto (razen kvatrne sobote).

Zakaj ni bilo 'newburških novice'?" se me cerkveni odborniki spraševali na seji cerkvenega odbora zadnjega nedelja. Well, zato jih ni bilo, ker me je pot peljala daleč od doma. Nečak, Father Matt Blenkush, tam gori v Denverju mi je pisal, da so zgradili krasno dvorano, katero bodo za časno rabili za cerkev. Kratko malo zapovedal mi je, da moram biti navzoč pri posvetitvi. Ni mi drugoga kazalo, kot da sem vzel svoj plašč in ga obrnil po vetrju. Odšel sem na pot in prišel v Denver pravčasno za to veliko slavnost. Navzoč je bil denverski nadškof in 50 duhovnikov. Vse se je vršilo svečano, kot se spodeli in ni mi bilo žal, ker sem videl, kako drugi delajo ob takih prilika. Obisujem pa utdi svojega sošolca, Father John Judniča, kateri je tam na slovenski fari. Pogrela sva najine spomine in se menišča v St. Paulu. Samo trije Slovenci smo bili takrat tam: Father Judnič, Father

in Velike sobote dopoldne.)

Ob sredah v postu smejo DELAVSKE DRUŽINE jesti meso enkrat na dan in tako tudi na kvatrno soboto. O petkih ne sme jesti mesa nihče, razen, da ima predpis zato od vestnega, katoliškega zdravnika radi bolezni.

Tisti, kateri se radi dela ali pa bolezni res ne morejo postiti na skrbijo, da bodo svojo delo vršili vdano, brez goðrnjanja in kletve. Vsak kristjan, ki je vreden tega imena, naj v tem času posta prihaja bolj pogosto k sv. maši in sv. obhajilu. Premljuje naj Kristusovo trpljenje, to je, naj bo navzoč pri Križevem potu. Je dobro, da včasih pomislimo na ceno, s katero smo bili odkupljeni od pekla. Skrbim tudi, da ta cena za nas ne bo zgubljena. Nikar se tako močno ne smili sam sebi.

Ali ni resnica, da se predsedniki demokracije navadno semejti in ljudje imajo radi to. Diktator pa, kateri hoče ustravovati cel svet, pa gleda kot nudič iz "krugle" vrča.

Ali ni še čuden? Dobrejudi preganja, dokler žive, ko pa umrjejo jih pa hvali.

Solo smo morali zapreti, ker sta niste ustavili. Priloženo po-

nimamo premoga za kurjava.

Ali ni to čudno, da en sam človek, kot je John Lewis, zame je klubovati milijon ljudi? Naj ga koklja brne! Ampak to je svoboda. Sicer ne pravilno rabljena, je pa svoboda. Na Ruskem ni štrajkov, kakor jih tudi med starodavnimi sužnji ni bilo.

"Poberi se. Nič ne dobis, ti potepuh. Kar zgubi se, če ne pokličem soprog," je rohnela neka žena nad prosjakom.

"Nič ga ne boš klical. Sači na doma," je dejal tramp.

"Kaj? Kako pa veš, da ga ni doma?"

"Mož, take ženske kot si ti, je doma samo kadar je treba jesti."

Mrs. Clare Consuelo Sheridan, sestrica angleškega državnika Churchilla, je poznana umetnica v kiparstvu. Prišlo je na misel, da bo izrezala podobo Križanega iz lesa. Zelo se

(Dalec na 3. strani)

Bi rad daljšo kolono

Colorado Springs, Colo.

Upravnštvo se v prvi vrsti zavajljujem, ker ste me obvestili,

da je moja naročnina za Ameriško Domovino potekla in mi li-

ščam naročnino za celo leto na-

prej. Plačam pa zato, ker se mi

ta list v resnici dopade in ker je

v njem toliko raznih novic in

drugega zanimivega berila.

Mickina kolona je tudi prav za-

nimiva in zabavna in prav tako

mi ugaja "če verjamete al pa ne," samo to bi vas prosil, da bi

jo vsaj toliko podajšali, da bi

bila tako dolga kot je bila po-

prej.

S prijateljskim pozdravom,

John Godec.

Resne in kratkočasne so v A. D.

Ogema, Minn. — Boljšega ča-

soipa ni mogoče izdajati kot je

Ameriška Domovina za naše po-

KARL MAUSER:

KAPLAN KLEMEN

ROMAN

Jelka je čutila Lojzetov nemir in rada bi zgradila most med obema, ki sta si stala nasproti.

"Pojdimo skupaj do koče"

Jelkine oči so prosile.

Klemenovi prsti so se trdo oklepali palic.

"Do opoldne mislim še smučati. Tako lep dan je in sneg kakor nalašč."

Jelkine oči so se povesile.

"Težko boš hodila," je hrknil Lojze.

"Težko, toda do koče bom že prišla."

Jelkin pogled je očital.

Klemen se je po sili nasmehnil, dvignil palico in se zasukal.

"Na svidenje in dobro južnata!"

Potlej se je pognal po strmini. Vedej je, da Jelka gleda za njim in da ji je težko. V ozkem loku je zavil za smrečje in se prepustil položni strmini. Nalahno so dresele smuči, dokler se strmina ni ustavila na ravnicu. Nato se je obrnil in se počasi poganjal nazaj. Jelke in Brežnika ni hotel srečati. Zamaknil se je v gozd, ko ju je videl prihajati. Jelka je visela na Lojzetoji roki in močno šepala. Ničsta govorila.

Jelkini lasje so blesteli v soncu, kakor da so posuti s srebrnim prahom.

Klemen je ostal sam. Okrog in okrog tišina in bela samota. Zrak je bil rezan kakor ostrina kruhovega noža. Svetloba, ki se je odbijala od snega, je jemala vid.

Klemen je zaprl oči. Oprt na plici je bil podoben zaboldelemu potniku, ki je zmrznil sredi gluhe, mrzle samote.

Potlej je nenadoma rinil kvišku in zavriskal. Fantovsko, prav kakor včasih na vasi. Vrisk je kakor škrjanec planil v zrak in zletel čez smreke.

Klemen je prepričan, da ga je Jelka čula in razumela. Morda tudi Brežnik.

Okrog ene se je spustil nazaj proti koči. Z neko tesnobo, teda z zagrizeno voljo, da pokaže Jelki, kako misli. Pripravljen je bil na borbo, naravnost željan, da bi ga Jelka izvzvala.

Pred kočo je otrkal smuči in jih zanesel v vežo. Nato je vstopil v sobo. Brežnik in Jelka sta sedela pri peči.

Klemen je oba prelepel z enim pogledom. Jelkina roka je ležala na vpisni knjigi.

Prebrala je, kar sem zapisal — je obšlo Klemena.

"Prosim," je pokazal Brežnik z roko poleg sebe.

Klemen se je uvedel in spet naročil čaja.

"Menda boš južinal," se je skušala znajti Jelka.

"Ni mi do kosila. Na jem rad pod tujo streho."

Klemenov glas je odločen.

Jelka je nemirna. Ne more najti poti iz sebe. Klemen se boji samo tega, da se ne bo pogovor ustavil, zataknil. Skoraj prav po sili se nasmeje.

"Saj veš, česa smo navajeni kmetje. Žgancev in kaše. Tega pa tod nimajo."

"Tak si kakor včasih," se našobi Jelka. Dobro ji de, ko vidi, da bi ji Klemen rad pomagal iz zadreg.

"Kri se ne zvrže rada. Poštevno Gornikova ne. Smo pač gorljanci."

Zdaj tudi Brežnik najde svojo besedo.

"Trdi ste ljudje tod. Štajerci smo mahlkejši."

Klemen čuti, da ga hoče usetiti.

"Morda. Smo pač spod gorja. Dobrege se držimo, slabega se težko iznemibmo. Mehki

se pa brž vsega oprimejo."

Klemen je mahnil nazaj. Prepričan je bil, da je prebral Brežnik njegovo pripomo. Lahko je razumel, da je nekoč

Jelkino življenje bilo zvezano s Klemenovim.

Nato je pogovor prešel na šolo in na malenkosti. Klemen je bil tako prav.

Okrug druge ure se je vzdignil. Rad bi se še enkrat razgledal, da bi ponesel v Ljubljano del te zimske krajevne, vonj te bele samote.

Stal je s konca hiše. Bilo je mrzlo, čudovita tišina je stala v kolobarju smrek.

Koj za njim je prišla Jelka. Slisal je njene stopinje, toda nalašč se ni hotel obrniti.

"Klemen!"

Poklicala ga je.

Samo glavo je zasukal.

"Ostani tu. Počitnice imas, nikamor se ti ne mudri. Veliko bi ti imela povediti. Takrat mi nisi odpisal."

"Zakaj naj bi odpisal? Nič več se nisva dolžna."

Klemen je bil kratek.

"Hud si, vem. Toda krivo me sodiš."

"Ne sodim. Prav imas. Življenje beži in ti si mora ustaviti dom. Nisi vsega izgubila."

Klemen se s težavo miri.

"Udarjaš, kjer najbolj bolli. Mučiš me, ker veš, kje me lahko ranis."

Jelki gre na vek.

Klemen noče biti trd.

"Ne muči se. Jaz sem srečen. In srečni ne menjajo potov. Razumi me, Jelka."

"Lažeš," je nenadoma rinilo iz nje. Vsa njena ženska sila se je v njej sprostila in s poslednjo močjo zgrabilo za odmikajočo se srečo. In kakor da se je sama ustrašila ostre besede, je skoraj dahnila.

"Nisi srečen."

Klemenov obraz se resni.

"Videl sem Jakopina in Monjora, pestoval sem jetične otroke, daleč onstran njih si ti. Jaz sem našel svoj svet. Najdi še ti svojega."

Š trdnimi koraki je odšel proti koči in vzel smuči v veži. Jelka je ostala sama, kot otrok, ki je izgubil vse igrače.

"Ostani," je zaprosila skoraj že brez moči in glasu. Stal je pred njo in ji ponudil roko.

"Pozdravi Brežnika. In — dobro se imejta."

Jelkina desnica je mrtva.

Videla je konec smuči, ki so zginili za ovinkom. Potlej so se ji zamegnile oči.

Ko jih je obrisala, je videla samo še zasnežene smreke.

Med njimi je šel Klemen svojo pot .

Vrnila se je v kočo.

Brežnik je sedež za mizo in s prsti bobnal po vpisni knjigi.

"Torej je odšel?"

Ni mu odgovorila. Njegov ozki, sitsnjeni obraz se ji je zazdel grd.

"Poslovil bi se lahko," je skušal omiliti glas.

Tudi sedaj ni rekla besede.

Nato je sedla za mizo in tiho zavezala.

Vse njene počitnice so bile končane. Tilo je bilo v kamri, pod oknom zimska noč. Da leč so sanjale gore, pogreznje ne v mraz.

Klemen ni mogel zaspasti. Videl je Jelko, kako stoji sama pred kočo in v tem hipu se mu je zasmilila. Tako majhna je bila v tisti samoti, otrok, ki je vse izgubil in sredi gozda kliče za izgubljenim.

Kdor je vse izgubil, mu nič ne ostane.

Na dnu srca vstaja kakor ksanje. Lahko bi ji rekel dobro besedo in jo potolažil. Odšel je od nje, kakor da jo je nekoč v življenju samo srečal.

(Dalej prihodnjih)

NEWBURŠKE NOVICE

(Nadaljevanje z 2. strani)

je potrudila in, končno je bilo razpolo dogovorljeno. Ljudje so podobo zelo povhvalili in same pravijo, da je večkrat gledala podobo Križanega. In, čim večkrat je opazovala to podebo, tem bolj resno je začela mislit na Kristusa, kot rešenika. "Ali je mogoče, da bi bil Kristus celo svoje življenje prostovoljno za nas?" To premišljanje jo je nagnilo, da je začela proučevati katoliško cerkev. Danes je vneta katoličanka. Tu je razvile, da težko se je vzdignil. Rad bi se še enkrat razgledal, da bi ponesel v Ljubljano del te zimske krajevne, vonj te bele samote.

Stal je s konca hiše. Bilo je mrzlo, čudovita tišina je stala v kolobarju smrek. Le poiskusi.

* * *

"Pod drevesom, ki ima najslajši sad, leži največ prekelj," pravi neki pregovor. Ali veste, kaj to pomeni?

Father Baznik in Father Sodja praznjujeta letos petnajst-letnico ordinacije. Father Slapšak pa pet in dvajset letnico. Poznaje bomo še več rekli o tem.

* * *

"Ljudje, kateri se ne puštajo vladati Bogu, so prav

kmalu pod peto trinoga," pravi pregovor, ki je tudi zelo resničen.

* * *

Ruska "Pravda" je prišla do Križanega, da je Amerika štetariji, kakor so v Križanega doma dobila Alasko od Rusov nežbljarji, tako so v Križanega domu pravilnim potom. Ali ni to manj najmanj tri štirinajstih? Rusi so se Alaske hočeta v zgodnjih letih 1867. Rusija se je odločila vzbujanje. Pozimi, ko ima, da bo stala na strani Združenih držav le pod pogojem, da so v tem letu, da Države kupijo Alasko. O sejtu, zdaj bi radi vrzel. Bolj to namreč spravljajo odpadki.

to vsak tujec, ki pride v Križanega domu in se obrača po venu.

Med bolniki so John Peskar Sr., John Lupšina, Joseph Leščan, Jozef Stepić, Mrs. Anthony Gliha, pa še tu in tam kateri. Vsem prosimo skorajšnega popolnega zdravja.

* * *

Dober poslušavec ni le posvetil priljubljen, končno tudi nekaj več drugačne, vsaj to kar ljudje eden od drugega priponujejo.

* * *

"Ljudje, kateri se ne puštajo v Kanadi so dobile

Srečko Selivec:

Ruševčevi krivci

Jutri pojdejo križki loveci na petelinu.

Gori pod Tolstim vrhom na petelinu, kjer so v Ribični domu reševali dogovorljeno, da je Amerika štetariji, kakor so v Križanega domu dobila Alasko od Rusov nežbljarji, tako so v Križanega domu pravilnim potom. Ali ni to manj najmanj tri štirinajstih? Rusi so se Alaske hočeta v zgodnjih letih 1867. Rusija se je odločila vzbujanje. Pozimi, ko ima, da bo stala na strani Združenih držav le pod pogojem, da so v tem letu, da Države kupijo Alasko. O sejtu, zdaj bi radi vrzel. Bolj to namreč spravljajo odpadki.

Z lovom je združena marsikatera prijetna zabava: druščina, lovška latinščina, lepotne narave, spremembu tudi v noši in obleki. Puška, daljnogled in

morda še foto naredi človeka podjetnega in razpoloženega. Konec koncev se pa lahko priperi, da lovec tudi kaj zadene in ustrelji.

Za soboto zvečer so bili naši loveci dogovorjeni, da se zberi v lovski sobi pri "Jaku" v Križanega domu. Za vsak tuječ, ki pride v Križanega domu in se obrača po venu.

Naca je bil vse dopoldne neprestano gledal na uro, kakor otrok, ko se pripravlja na izlet in venomer sprašuje kdaj bo prišel čas odhoda. Še pred poldne je odšel iz delavnice in začel pripravljati vse potrebno za lov. Najprej je temeljito uredil svojo osebno toalet.

"Daj, daj" je priganjal ženo, ki mu je nosila skupaj sve.

(Dalej na 4. strani)

GLASOVNI TIK OB MEJI

(Nadaljevanje s 4. strani)

Povečana produkcija.

Ob razpravi državnega proračuna so federalni ministri veliko govorili o povečani produkciji v Jugoslaviji. Časopis je razpravljalo v objavilo neverjetno visoke številke. Ljudje, ki žive v Jugoslaviji se sprašujejo kje je to novo producirano blago.

Trgovine so prazne po veliki večini. Šolskih zvezkov, zobnih ščetk, žepnih nožev, šivank, na-

prstnikov, glavnikov, gumbov, žebeljev za čevlje, škarji, trakov in drugih vsakdanjih potrebi.

Sta bila pri Jaku v Križanega domu solidna in poštena gostilnica, ki sta poceni točila najboljše vince, tako, da niti Križani niti Dupljanci niso mogli vsega denarca zapraviti pri vinu.

Vsaki si je omislil še kaj drugač. Tako je naš Nace Hribar poleg dobrega vina močno cenil lov. Križki loveci so imeli svoje društvo in svoje lovske.

Vsak je omislil še kaj drugač. Tako je naš Nace Hribar poleg dobrega vina močno cenil lov. Križki loveci so imeli svoje društvo in svoje lovske.

Vsak je omislil še kaj drugač. Tako je na

RUŠEVČEVI KRIVCI

(Nadaljevanje s 3. strani)

že perilo, lovsko obleko in gojzarice.

Puško, lovsko torbo, daljnogled in novi lovski klobuk si je pa pridržal zase. Ženske se na te reči premalo razumejo. Predmet njegovega posebnega zanimanja je bil danes njegov novi lovski klobuk, na katerega bo pripel ruševčeve krvce. Lansko leto je imel srečo in je ustrelil krasnega ruševca pod Storžičem.

Iz Skatljje je vzel peresa, ki so se svetila v črno-modri barvi, spodaj pa so imela še šop manjših peres in nekaj puha. Nad peresi pa je pripel še lep koščen okrogel znak v katerem je bil lepo izrezlan divji petelin.

Stopil je pred ogledalo in parkrat pomeril klobuk.

"Lep je, pošteno se postavim z njim" je dejal polglasno sam pri sebi.

Do večerje je bil Naca govor. S tem je zaključil prvi del svojega lovskega veselja!

Žena mu je zložila v nahrbnik provijant in v skribi za svojega moža naročevala še to in ono.

Po večerji je Naca pogledala na uro. Čas je, da se odpravi. Postajo ima res pred nosom, toda bolje je, da on malo počaka, ker vlak ne čaka nikogar.

Obesil je preko rame torbo, si opasal pas z naboji in okoli vrata obesil še daljnogled. Stopil je v kuhinjo in se poslovil od otrok in od žene.

"Kdaj se vrneš", ga je vprašala žena?

"Jutri proti večeru!"

"Nedelja je jutri, Naca, kje boš pa pri maši?"

Skomizgnil je z rameni.

"Pazi se, Naca, da se ti kaj ne pripeti. Nedelja brez maše ne donaša sreče."

"No, ali ne grem vsako nedeljo k maši? Jutri gremo zdaj nad petelin in če nam bo sreča mila smo do desete maše že lahko v Križah" je dejal, kljub temu, da je bil prepričan, da temu ne bo tako. Poznaj je vso lovsko družbo in je vedel, da nične ne bo divjal nazaj v Križe, čeprav bi že za dne ustrelil najlepšega petelina.

Nataknil je puško na roko in odšel.

Vlak je imel zamudo. Turisti so se gnetli ob oknih, kot bi vsi hoteli videti Nacove krv-

ce. Slišal je iz vlaka še besedi —lovec in krivci. Vedej je da govore o njen. Zravnal se je in stopil vlak.

V Križah takrat še ni bilo postaje. Po velikih kupih lesa, ki jih je gromadila firma "Gorjana" si vred, da je tu postaja. Vozne listke so prodajali "Pri Jaku", zato so imeli pa potniki "pravico, da so v slučaju slabega vremena delati napotje na hodniku pred vhodom v gostino.

V "lovske sobi" gostilne "Pri Jaku" v Križah so bili že zbrani veljaki in "starešine ljudstva" križke občine, ki so bili po večini vsi lovci: prvi med njimi je bil Podlaščar, ki so mu rekli tudi vilež, ker je imel na grščku med Križami in Pristavo lepo leseno vilu. Ta je bil predsednik lovskega društva.

Bil skoro poklincin lovec. Drugi lovci so se oparadili z lovsko obleko samo, kadar so hodili na lov ali pa imeli kako lovsko zašavo. Podlaščar pa sploh drugačne obleke ni poznal kot lovsko in nekako kombinacijo koroške narodne onše. Ta obleka je pa tudi pristojala njegovi službi: upravitelju državnih posestev na Jezerskem. Nadalje so bili tu že: Štantar, Tosov Lojz, Tosov Jože, Arh, Klemeček in Prinčev Naca. In med te križke veljake je stopil sedaj še Hribarjev Naca.

V sobi je bilo živahno. Križki lovci so imeli v svoji sredi "upokojenega" izvoščka Pičulinu, ki je bil znan med Križani, po tem kako je kadil vržinke: polovico jo je namreč snedel, drugo polovico pa podkalil. Upokojil se je pa kot izvošček, ki je vozil bolnike in izletnike na Golnik po sili konkurence sam. Vse njegove "paciente" mu je namreč prevezel Tosov Joža, ki si je nabavil lep nov avtobus in z njim vozil na Golnik. Seveda mu tega Pičulin nekdar ni odpustil. Tudi danes ga je nadležoval naj mu vendar izplača zopet obrok "pokojnine" s tem, da mu plača tri deci cvička. Za zabavo, ki jo je Pičulin prekrbel lovski družbi, so mu lovci plačali toliko deci cvička, da ga ta večer še spiti ni mogel.

Ko so bili lovci zbrani, so se podali skozi vas Veterno v

Gojszd. Drug za drugim so stali v hrib. Štantar, ki je poleg vse lovske opreme moral nositi še obilen trebušček, je bil zadnji. Od časa do časa je postal. Klobuk je pomaknil na tilnik in si z veliko rdečo ruto brisal cviček, ki mu je udaril v obliku potu na čelo in vrat.

Vas Gojszd je bila oddaljena poldruge uro iz Križ in je čepela pod vznožjem Križke gore. Bila je izhodišče za izletnike na Križko goro, Tolsti vrh in Storžič.

Naši lovci so se drug za drugim, kakor so prihajali, zbirali pri Zaplotniku, ki je bil njenov lovski čuvaj. Oskrboval je pa tudi podružnico Planinskega društva ter dajal izletnikom zavetje pred slabim vremenom in pa društveni žig.

Zaplotnik je bil že starejši, visok, nekoliko kolestrast možak, ki je govoril in poslušal tako, kot bi bil malec gluh in pa majčeno omejen. Toda tak je bil samo videz, sicer pa je bil mož zvit kot star lisjak.

Delati že ni mogel, posebno ker je imel pol grunta v bregu. Pa mu tudi ni bilo treba. Imel je štiri kot Križka gora široke fante, ki pa po svojem obnašanju niso bili prav nič hribovski. Povem naj o njih sa-mo to, da so vsi štirje služili v kraljevi gardi. Sila ponosen je bil Zaplotnik nanje.

Gojszd se je pa ponašal tudi s staro podružnično cerkvijo sv. Miklavža, ki je po zunanjosti sličila gasilskemu domu, v notranjosti pa kleti. Toda cerkev je bila in Gojžani so bili

Na pragu se je pojavila gospodinja. Velika in nič manj kolestrasta kot aplotnik, njen mož.

"V hišo stopite! Kaj se pa sedaj prekrate kot otroci?"

"Saj res," je hitro povzel stari.

Drug za drugim so loveci sledili gospodarju in gospodinji v hišo. Žena je prinesla na mizo velik hlebec črnega kruha, gospodar pa zelenko žganja.

"Tako, sedaj pa kar posedite, režite in točite."

Lovi so odlagali svojo prtljago in posedali okoli velike hrastove mize, ki je stala v kotonu.

Tekla sta žganje in beseda, kruh je pa kopnel kot sneg v marcu. Potem je prišla na mizo še večerja: ajdovi žganje.

(Dalje na 5. strani)

SREDIŠČE ZA POŠILJANJE
NAJNOVEJŠIH ZDRAVIL V STARI KRAJ

Ta in druga zdravila pošljemo maglo in varno na vse kraje sveta

S priporoč. S zračno pošto

DIHYDRO STREPTOMYCIN

Mi pošljiamo samo najboljšo kvaliteto Dihydro Streptomycin. Garantirano do februarja 1952. Vprašajte za nov cenik.

RUTIN	500 tablet	\$ 8.00	\$ 11.00
PENICILIN	3,000,000 edinic	8.00	9.00
AUREOMYCIN	16 kapsul	15.50	17.00
CHLOROMYCETIN	12 kapsul	16.00	17.50
INSULIN, v zavojih po 10 cc, 10 zav.	17.00	20.00	

P.A.S. Para Aminosalicylic Acid,	novozdravilo proti jetiki	500 tablet	20.00	23.00
S.S.I.C. injekcije proti revmni	25 ampul	17.75	23.00	
LIVER EXTRACT INJEKCIJE 25 ampul		19.00	24.00	

(proti slabokrvnosti)

Za vsako zdravilo garantiramo, da je sveže. Vsaka pošiljatev je zavarovana proti zgubi. V ceni je vračenjena poštnina in zavarovalnina. Pošljite nam ček ali money order, kakor imen naslov, na katerega želite, da pošljemo naročeno zdravilo. Nikjer ne boste hitreje niti boljje postreženi, niti po kakršnikoli ceni.

CITADEL COLOR & CHEMICAL CORP.

154 Nassau St., Dept. D — New York, N. Y. — Telefon: DI 9-2470

AUGUST F. SVETEK
POGREBNI ZAVOD

(Est. 1921)

478 East 152nd St.

BOLNIŠKI AVTO NA RAZPOLAGO

Ivanhoe 1-2016

JAVNI NOTAR

Leta naprej že 1895, leta naprej 1950
MONCRIEF GRELNA OPREMA
PLIN • OLJE • PREMOG

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

Mike Skebe Plumbing & Heating Co.

V zalogi ima lepe kuhinjske lijake (sinks), izdelkov Youngstown, American, Capital, Kohler, Tracy, Eljer, in Geneva.

Avtomatične vodne grelce: Bryant, Ruud, Hoffman, Rex, Hotstream, in Mustee.

Odplačujete lahko mesečno z vašim računom za plin.

Odvodne kanale vam sčistimo z električno. Vodne cevi nadomestimo z bakrenimi. Ako se zamaši vaš odvodni kanal, ne kopljite in ne kvarite lepe trate pred hišo. Pokličite nas, da vam z električno vse napravimo.

Pokličite GL 6680 — stanovanje KE 4614

Prodajalna na

653 East 152nd St., vogal Saranac Rd.

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi!

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVENUE

ANTON HIBLER

iz starega kraja izučen

URAR

se priporoča za v to stroko spadajoča dela. Zaloga najboljših ur, kot: Hamilton, Bulova in drugih priznanih najboljših tvrdik. Dalje velika zaloga prstanov, veržic in drugih stroko spadajočih predmetov.

6530 St. Clair Ave.

Tel. EX 8316

POZOR!

POZOR!

IZSEL JE ROMAN

JUTRO BREZ SONCA

SPISAL IVAN JONTEZ

Nepozaben roman o nežni ljubezni dveh mladih ljudev, njenem gorečem idealizmu, njunem požrtvovalem boju za svobodo in pravico in njuni neomajani veri v končno odrešitev njene ljudestva, ki se odigrava v mračnem, z nevarnostjo nasičenem ozračju sodobne Ljubljane.

Prav primerno darilo za vsako priliko!

Cena trdo vezani knjige na 274 straneh s krasno umetniško naslovno sliko na platnicah (na lev) je \$3.00, po pošti \$3.25 in po pošti v Kanado \$3.50. Denar je treba poslati z naročilom. Knjiga se naroča pri:

TRIGLAV PUBLISHING,
1107 E. 74 st.,
Cleveland 3, O.AMERIŠKA DOMOVINA,
6117 St. Clair ave.,
Cleveland 3, O.

Na prodaj pri:

Ameriška Domovina

Grdina Gift Shoppe, 6113 St. Clair ave.

August Kollander, 6419 St. Clair ave.

Steve F. Pirnat, 6516 St. Clair ave.

Angleški državnik Winston Churchill v raznih pozah tekmo zadnje politične kampanje. S svojo konservativno stranko je mnogo pridobil v zadnjih 5 letih in pri prihodnjih volitvah bo prav gotovo dobil večino.

JUTRO BREZ SONCA

IVAN JONTEZ

Vrlna semena
ajdova moka, orehi

PESA, fina rudečna namizna ...pk. 10c
KORENJE, sladko namizno 15c
FIZOL, nizki grmičasti zelen 10c
FIZOL, nizki grmičasti rumen 10c
FIZOL, visok preklar zelen 10c
FIZOL, visok preklar rumen 10c
KUMARE, velike za rezanje 10c
KUMARCE, male za konzervo 10c
ENDIVIA, velika kravljana 15c
ENDIVIA, velika širokolistna 15c
PETRŠILJ, navadni s korenom...10c
SOLATA, zgodbna listnata 15c
SOLATA, drugo-zgodbna listnata 10c
SOLATA, velika "hrastovka" 20c
SOLATA, Bronzeti kras (nova) 20c
SOLATA, Napredek, vel. glava...20c
SOLATA, ledenka, glavnata 15c
SOLATA, Veliki čudež, glavnata 20c

RUŠEVČEVI KRIVCI

(Nadaljevanje z 4. strani) ci in mleko. Po večerji so lovci drug za drugim odhajali k počitku, nekateri se pa niso mogli premagati in so metali karte do jutra.

3.

V Goricih je zvonilo dan. Prijetni glasovi zvonov so zbulili Zaplotnika. Pogledal je na uro, nato pa skočil s postelje, stopil k oknu in pomolišivo, kuštravo glavno na prostoto.

"Od prave strani vleče," je zagadel v vrke.

Nataknil je hlače, si obul lovske čevlje in odpotopal iz pod strehe v pritličje. Udaril je po velikem zapahu in odprl vrata. V studenčnici, ki je tekla po lesenu žlebu v korito, se je umil, nato pa začel klicati svoje fantine: "Janez, France, Miha, Joža!"

Klical je svoje fante, mislil je pa na svoje lovske tovariše, katere je hotel zbuditi in spraviti pokonci, da bi še pred dnevnim odšlim. Debelo uro imajo do pod Tolstega vrha.

Kmalu je bilo vse pokonci: lovci so drug za drugim lezli iz svojih skrivališč, fantje pa so že nosili seno in vodo v hlev in krmili živino. Tudi gospodinja je bila že pokonci. Hotela je k prvi maši, preje pa še zavreti za možovo družbo lonec sladkega mleka.

Vsa lovska družba je bila malu zbrana in pripravljena za odhod. Vodil je Zaplotnik Zanj se je to najbolj spodbil: bil je tu doma, bil je star lovec in lovski čuvaj.

Za hčjo je držala steza čez polje, nato pa zavila nekoliko navkreber in ob robu Križke gore proti Tolstemu vrhu. Počasi se je danilo. Od vzhodne strani je bilo čuti glasove zvonov, ki so prihajali od kranjske strani in se odbijali od Križke gore in kot odmev hiteli nazaj v dolino, odkoder so prihajali.

Pred njim se je že svetil vrh Storžiča. Lovci so počasi nadaljevali pot. Govorili so malo. Vsak je mnisil svoje in če bi kdo že rad začel s pogovorom, ni hotel motiti prijetne tištine, ki je vladala nad planino.

Lovci so se približali cilju. Zaplotnik je obstal. Okrog njega so se zbrali vsi lovci in dogovorili so se vse potrebno in določili stojišča. Tiho so se odpravili vsak na svoje mesto.

Poškrli so se po nizkem borovju in z odprtimi ušesi in usti prisluškovali kje bo kaj zavšalo, zaprhalo in zapelo.

Vse je bilo tih. Podlascar je bil že nestren.

"Vrabca, ko bi se vsaj nekaj zganilo," je pomisli.

Zaplotnik je cepel najnižje spodaj ob steki. Vsi njegovi tovariši so bili višje gori nad njim. Počasi je pomolil glavo iz grma in se razgledoval: — "Tam je Štantar, tu na desno Tos, višje gori Podlascar."

Tedaj je pa pred seboj zaledal ruševca. Sedel je na grmu in bil obrnjem proti vrhu, tako da je njemu kazal svoje krive. Toda od zadaj se ga ni hotel lotiti.

"Tako ga ne zadenem," si je mislil.

Odprl je obe cevi, vzel iz torbe dva naboja s kroglama, nabasal puško in lezel počasi proti levu, da bi dobil ruševca od strani. Ko je bil na mestu, je ruševce še vedno tičal v grmu.

Poklenkl je na tla, dvignil puško, jo uprl v rame, pridržal dih, pomeril in sprožil.

Strel je odjeknil, njegov odmev pa se je zgubljal v vrhovih gora, nato pa se je zgubljal v dolini.

Zaplotnik se je dvignil in gledal na desno in levo: ali je zadel ali ne. Tudi drugi lovci so pogledali iz svojih skrivališč. Zaplotnik se je med grmovjem plazil proti vrhu v ti-

sto smer, v kateri bi moral pasti ruševca. Čudil se je, da ruševca ni završal iz grmovja. — Toda zadezi ga je moral, ker ga ni videl na prejšnjem mestu.

Počasi je prišel do mesta, kjer bi moral ležati ruševcu. Tedaj se je po spodtnil in padel. Poleg sebe je zagledal nekoga iz svoje družbe, ki je ležal na tleh. Hitro ga obrne in mu pogleda v obraz. Bil je Hribarjev Naca. Tedaj mu je pa nekaj grozneg stisnilo srce, da je zakričal kot zver. Tisto sekundo mu je bilo vse jasno. Mesto ruševca je ustrelil Naca. Premotili so ga ruševčevi krivci, ki jih je imel Naca na klobuku.

Vsi lovci so bili kmalu okoli ponesrečenega tovarisa. Krogle Zaplotnikove puške mu je prebita senca. Nesreča je vse silno potrla. S sklonjenimi glavami so gledali čas mrtveca čas Zaplotnika, ki s steklenimi očmi buljil brezmiseln predse. Toda je trajalo samo nekaj hipov. V naslednjih hipih je pa Zaplotnik planil kviško, pokril si je obraz z obema rokama in zajokal. Vsem se je zasmilil. Nato je pa poklenkl na tla poleg mrtvega Naca in s povzdignjenimi rokami jokal, vzdihoval in tarinal.

"Naca, nisem te mislil ustreliti, tega so krivi samo twoji krivci. Mislil sem, da je ruševec. Ne zameri mi, oprosti mi, odpusti mi!"

Po vsem životu se je tresel in drgetal, nazadnje je pa ves izčrpal obležal na ponesrečencu. Lovci so stali oksli obeh nesrečev in si od ginjenosti brisali solze. Prvi je prišel k sebi Štantar, ki je bil najstarejši:

"Možje, poklenimo in molimo za pokoj nesrečnega tovarisa."

Vsi so poklenili in na glas molili. Med molitvijo se je dvignil tudi Zaplotnik. Ko so končali je na kolenih prosil svoje tovariše naj mu pomagajo in naj ga ne zapuste v nesreči, ki ga je zadel. Vsi so mu obljubili svojo pomoč.

Nato je Štantar odredil vse

potrebo za prenos mrtvega tovariša v dolino. Tosov Lojz je odšel v Gojzd po nosila gasilnega društva in obvestil vaščane o nesreči, ki se je zgodila.

Kmalu se je vrnila dolga vrsta mož in fantov, ki so prišli pomagat. Prišli so tudi vši štirje Zaplotnikovi fantje. Ko jih je oče zagledal, je zopet začel obupno tarnati, sinovi pa so ga tolazili. Vsem se je oče zasmilil, tako da jim je njegova nesreča prisilila solze v oči.

"Ubogi oče" je zdihoval Joža, ki je bil najmlajši.

Naložili so ponesrečenca na nosila in ga počasi odnesli v dolino. V Gojzdu se je zbrala vsa vas okoli nosil. Zaplotnikova žena je pa obupno jokala nad nesrečo, ki je zadela njenega moča.

Nato so dvignili nosila in odnesli mrljica kar desno čez hrib. Še isti dan, ko se zgodila ne-

—AND THE WORST IS YET TO COME —in najhujše šele pride

EKSPRES MOKA! EKSPRES PAKET!

IZ NAŠEGA GLAVNEGA SKLADIŠČA V SVOBODNI ZONI TRSTA

dospejo v roke prejemniku v Jugoslaviji najkasneje v 20 dneh

MI EDINI garantiramo z denarjem ne samo celo temveč tudi DELNO izgubo pošiljke

Naročnikom v U.S.A. in Kanadi pošljemo poštna potrdila iz starega kraja z ORIGINALNIM podpisom prejemnika

EKSPRES BELA KANADSKA

MOKA: Najboljše vrste "E" Grade Manitoba Spring Wheat Flour. SPRAVLJENO V DVOJNI VREČI—100 funтов \$11.00

EKSPRES PAKET ST. 1 EKSPRES PAKET ST. 2 EKSPRES PAKET ST. 3 EKSPRES PAKET ST. 4

(40 lbs. net)	(40 lbs. net)	(40 lbs. net)	(40 lbs. net)
10 lbs. riža	10 lbs. riža	20 lbs. bele moke	15 lbs. svinske masti
10 lbs. svinske masti	10 lbs. svinske masti	5 lbs. sirovke kave	20 lbs. sladkorja
10 lbs. sirove kave	5 lbs. sirovke kave	5 lbs. sladkorja	5 lbs. mila za pranje
10 lbs. spaghetti	5 lbs. spaghetti	5 lbs. svinske masti	5 lbs. mila za pranje

Cena—\$14.50

Cena—\$14.50

Cena—\$14.50

EKSPRES PAKET ST. 5

40 lbs. riža

Cena—\$11.50

EKSPRES PAKET ST. 6

40 lbs. moko

Cena—\$6.00

EKSPRES PAKET ST. 7

20 lbs. riža—20 lbs. moko

Cena—\$10.00

EKSPRES PAKET ST. 8

2 lbs. sirovke kave

2 lbs. svinske masti

4 lbs. spaghetti

6 lbs. moko

4 lbs. riža

2 lbs. mila za pranje

Cena—\$8.50

PARCEL ST. 13—\$16.50

2 lbs. sirovke kave

5 lbs. svinske masti

5 lbs. sladkorja

1 lb. čokolade

2 lbs. rozin

2 lbs. mandeljev (almonds)

5 lbs. mlečnega prška (namesto mleka lahko naročite 2½ lbs. ogrske salame)

10 lbs. bele moke

½ lb. juhe z rezanci (noodle soup)

½ lb. črnega popra

EKSPRES PAKET ST. 11

37 lbs. svinske masti

Cena—\$13.50

EKSPRES PAKET ST. 12

20 lbs. svinske masti

20 lbs. sladkorja

Cena—\$12.50

EKSPRES PAKET ST. 16

20 lbs. sladkorja

10 lbs. svinske masti

10 lbs. riža

Cena—\$11.50

EKSPRES PAKET ST. 17

20 lbs. sladkorja

15 lbs. riža

5 lbs. sirovke kave

Cena—\$14.00

V TEH CENAH SO VKLJUČENI VSI STROŠKI

NOVE ZNIŽANE CENE STREPTOMYCIN (Dihydrostreptomycin) Merck

POS LJITE PISMA, NAROČILA, ČEKE, MONEY ORDRE NA:

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE

70 West 40th Street

Garantiramo, da ga bo bolnik v Jugoslaviji prejel najkasneje v 10 dneh po prejemu naročbe.

10 gramov ..... \$ 8.50

20 gramov \$16.00

50 gramov \$38.50

100 gramov \$76.50

'sreča se je stari Zaplotnik sam proti Golniku v vas Novake, kjer je Dolžan zapregel voz na katerga so naložili nosila. Počasi se je pomikal žalosten sprevod proti Seničnem in nadalje proti Križam. Ko so sredi vasi pred Prosvetnim domom obstali je v cerkvi zavonilo k deseti sveti maši. Tako se je res vrnil Naca do desete maše v Križe, kakor je obljudil ženi.

Pred leta je bilo vse dali na zapisnik, starega Zaplotnika pa pridržali v zaporu. Pod častno besedo in z garancijo svojega grunta se je obvezal, da jim nikanmor ne bo ušel do sodne razprave. Nato so ga pa na povelje okrožnega sodišča v Ljubljani kmalu pustili na prostoto, da se bo branil iz svobode.

V jeseni se je vršila razprava.

Vse do razprave je stari Zaplotnik tavjal v zaporu. Pod častno besedo in z garancijo svojega grunta se je obvezal, da jim nikanmor ne bo ušel do sodne razprave. Nato so ga pa na povelje okrožnega sodišča v Ljubljani kmalu pustili na prostoto, da se bo branil iz svobode.

Za razpravo je vladalo veliko zanimanje. Povabljeni so bili vši lovci, vsa Zaplotnikova in vsa Hribarjeva družina.

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

Docij je armada na koncu svojega poguma čutila bližajoči se konec in zahtevala mir, je prebivalstvo še vedno kričalo po velikem izpadu, po izpadu vesoljnega naroda, ko bi se celo žene in otroci vrgli nad Pruse kakor hudournik, kakor nastastna reka, ki podira in odnaša vse zaprake.

In Maurice se je ločeval od svojih tovarišev; naraščalo mu je sovraštvo do vojaškega stanu, ki ga je priklepal brezdelnega in nekoristnega v zaščito Mont-Valerienega utrdbe. In tako je iskal prilik, da je mogel uhajati v Pariz, kjer je bil le sredni množice; hotel se je prisiliti, da bi upal kakor ona. Pogostoma je šel gledat zrakoplove, ki so se vsak drugi dan dvigali pri Severnemu Kolodvoru ter odnašali s seboj golobe pismenoče in brzojavke. Zrakoplovi so se dvigali in izginjali na žalostnem zimskem nebnu, in srca so se krčila od tesnoče, ko jih je gnal veter tja na nemško stran. Mnogo se jih je moralo poizgubiti. On sam je dvakrat pisal sestri Henrijeti, a ni vedel, če dobiva njegova pisma. Misel na sestro in spomin o Jeanu sta bila tako oddaljena v globini tistega širnega sveta tam na oni strani, odkoder ni prišel več nobeden znak, da je le poredkoma mislil na njiju, kakor na dvoje ljubezni, ostavljenih v drugem življenju. Njegova duša in sanjarije, v kateri je živel. Nato, po prvih dnevih januarja, ga je razburila druga jeza: srd nad obstrelevanjem mestnih oddelkov, ki so 'ežali na levem bregu Seine.

Dolgo obotavljanje Prusov si je bilo napol posojnil z razlogi človekoljubljivega pomisljanja, dočim so ga povrnocile v resnici zgolj težkoče pri postavljanju topov. Zdaj pa, ko je neka granata v oddelku Val-de-Grace ubila dvoje majhnih deklic, ga je navdalo divje sovraštvo do teh barbarov, ki so morili otroke in pretili z zažiganjem muzejev in knjižnic. Sicer pa je Pariz po prvih dnevih groze tudi pod bombami zopet pričel svoje prejšnje življenje, polno junashke trdrovratnosti.

Po nesreči pri Champigny-u je sledil le še eden nesrečen poizkus, v smeri proti Bourgeiu; in tisti večer, ko so pod ognjem velikih topov, luhajočih proti utrdbam, moralis zapustiti Avronsko planoto, je tudi Maurice popadlo razburjenje, ki se je mahoma polasti celega mesta. Vihar naraščajoče nepriljubljenosti, ki je pretil, da odnese generala Trochu-a in vlado Narodne Obraze, je postal tako silen, da jo je prisilil k poslednjemu brezplodnemu naporu. Čemu da se branijo odvesti v ogenj tistih tristotisoč narodnih gardistov, ki se neprestano ponujajo in zahtevajo svoj delež v nevarnosti? To bi bil tisti hudojni izpad, ki so ga zahtevali že od prvega dne: Pariz, lomeč svoje jezove kakor reka in topeč Pruse v orjaškem valovju svojega narcda. Treba se je bilo vdati tej junaški želji, dasi je bil nov poraz govor; ali, da bi se klanje omejilo, so se zadovoljili s tem, da so z aktivno armado vred porabili mobiliziranih devetinpetdeset bataljonov narodne garde. Predvečer 19. januarja je bil podoben prazniku. Ogromna množica na bulvarjih in na Champs-Elysees je gledala mi-

parku, in naslednje dni, ko se je vernil, ni mogel prehvaliti njihovega poguma. Narodna garda se je borila zares hрабro. Ali ni bil poraz nujna posledica neumnosti in izdajstva poveljenikov? V ulici Rivoli je srečaval gruče ljudi, ki so kričale: "Doli s Trochu-em! Živila komuni!" Bilo je prebijanje revolucionarne strasti, nov naval javnega mnenja, tako vznemirljiv, da je vladu Narodne Obrane, ker ni hotela samo pasti, prisilila generala Trochu-a k odstopu ter ga nadomestila z generalom Vinoyem.

Tisti dan je slišal Maurice na nekem javnem shodu v Belleville-u, kamor je mimogrede prelepel, vnoči staviti zahtovo splošnega napada. Misel je bila blazna, vedel je to, in vendar mu je urtipalo srce glasne sprico te trdrovratne zmagljivosti. Saj je bilo vendar že vse pri kraju, ali ni preostajalo še, da poižusijo čudež? Vso noč je sanjal o čudežih.

Preteklo je še osem dolgih dni. Brez tožbe je drgetal Pariz v smrtnem boju; prodajalne se niso več odpirale, in redki mimo grediči niso več srečavali nobenega voza po zapuščenih ulicah. Stirinajst tisoč konj so bili pojedli, in zdaj so bili tako daleč, da so plačevali drag denar za pse, mačke in podgane. Odkar je primanjalo žita, so pekli iz riža in ovsu črn, sluznat in težko prebavljiv kruh, in da si ga dobil porcijo po tristo gramov, si moral žekati pred pekarjami smrtonadolge ure v brezkončnih vrstah! Ah, te mukopolne postaje obleganja, te uboge ženske, ki so drgateli v mrazu pod naliivi, noge v ledenu blatu, in vsa ta juanske revščina velikega mesta, ki se ni hotelo predati! Umrljivost se je bila potrojila, gledališča so bila

izpremenjena v lazarete. Prej Jules Favre že dva dni pogaja z gospodom von Bismarck, da bi mu dovolil premirje; obenem je slišal, da je kruha le še za deset dni, jedva dovolj časa, da bi se mesto na novo oskrbelo z živili. To je pomenilo predajo, ki se je vsiljevala s surovo neizogibnostjo. Pariz, mračen in potrt nad resnico, ki je prihajala napisled na dan, je pustil vse, da se je godilo. Še tisti dan o polnoči je

ustrelil zadnji top. Ko so na to dne 29. Prusi zasedli utrdbbe, je toboril Maurice s 115. polkom blizu Montrouge-a na notranji strani nasipov. In odsej se je pr'čelo zanj brez smotreno življenje, polno brezdelnosti in mrzličnega razburjenja. Disciplina je bila zelo ponehala, vojaki so se razhajali in postopali, čakajo, da jih pošljejo domov. Toda on je ostal ves zmešan, poln samoljubne, nervozne razdraženosti in nemira, ki ga je najmanjši povod izpremenil v obup. Hlastno je čital revolucionarne časopise, in to tritedensko premirje, ki je bilo sklenjeno le zato, da omogoči Franciji volitev narodnega zbora, ki je imel sklepati o miru, se mu je zdelo last in poslednja izdaja. Tudi če bi se bil Pariz primoran predati, je bil z Gambetto vred za nadaljevanje vojske ob Loirji in na severu. Nesreča vztožene armade, ki je bila v svoji razpuščenosti primorana stopiti na švicarska tla, ga je razsredila do kraja.

Nato so prišle volitve, ki so razdražile njegov gnev do blažnosti. Dobro je slutti naprej: strahopetna provincija, ki se je jezila nad odpornom Pariza, je hotela imeti za vsako ceno mir in pod namerjenimi topovi

Prusov zopet namestiti monarhi. Po prvih sejah v Bordeaux-u je postal Thiers, ki so ga izvolili v šestindvajsetih departementih ter ga imenovali za načelnika izvrševalne oblasti, v njegovih očeh pošast, človek, ki se je posluževal vseh lži in grozodejstv. Nič več se ni mogel rešiti svoje jeze. Ta mir, sklenjen od monarhijstovskega zborna, se mu je zdel vrhunc sramote, in blazna razburjenost ga je navdajala ob golih misli na krute pogoje; pet milijard frankov vojne odškodnine, izročitev Metza, odstoljenje Alzacije; bil je denar, bila je kri Francije, ki je vreda iz neozdavljive rane, odprte v njenem boku.

(Dalje prihodnjek.)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victoriu bandu in znamke.

Lowest Price Ever!

- Built-In Aerial
- Super-Power
- Mahogany Veneer Cabinet

It's the newest triumph of Philco engineering and design. Yes, a huge 97 sq. in. picture on a 12 1/2" tube, and yours now in a console-style cabinet at lowest price in Philco history. In up to 8 out of 10 locations no aerial of any kind needed... just plug in and play.

As Low As \$2 a Week!

NORWOOD
APPLIANCE & FURNITURE
6202 ST. CLAIR AVE.
JOHN SUSNIK

1925

1950

NAZNANILLO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je kruta smrt pretrgala nit življenja ter nas je za vedno zapustil naš ljubljeni soprog, oče in edini sin

Adolph Grajzar

Zatisnil je svoje mile oči po težki bolezni dne 30. januarja 1950.

Pogreb se je vršil dne 2. februarja iz Joseph Želatovih prostorov na Riverview pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen dne 22. januarja 1925 v Clevelandu, Ohio.

V dolžnost si stejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem sorodnikom in prijateljem za krasne venče cvetja, ki ste ga položili k njegovi krsti. Ta dokaz vaše ljubezni napram njemu nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti.

Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v послugo za spremstvo pri pogrebu.

Srčna hvala vsem onim, ki so darovali v gotovini. Hvala vsem, ki so se prišli posloviti od pokojnika, ko je ležal na mrtvaškem odru, ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Zahvalo naj sprejme Joseph Želat in sinovi pogrebni zavod za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslubo.

Končana je Tvoja zemeljska pot, ljubljeni! V cvetu mladosti si moral umreti tako mlad, poln nad za bodočnost. Za Teboj žaluje Tvoja zvesta družica in mala hčerka, ki ne bo nikoli poznala svojega očeta. Te objektujeta oče in mati, katerima je bil odvzet edini sin, edino upanje in ljubezen. Zaman vse! Ker kar vzame smrt, ne da več nazaj. Spominjali se Te bomo z ljubezni v molitvi, dokler se ne snidemo na kraju večnega miru in blaženstva—nad zvezdami.

Spavaj mirno v rodni zemlji. Snivaj večni sen!

Žalujoci ostali:

CONSTANCE, soproga
CATHERINE, hčerka
FRANK in ANA, oče in mati
in sorodniki

Cleveland, Ohio, dne 3. marca 1950.

THE MAY COMPANY'S BASEMENT

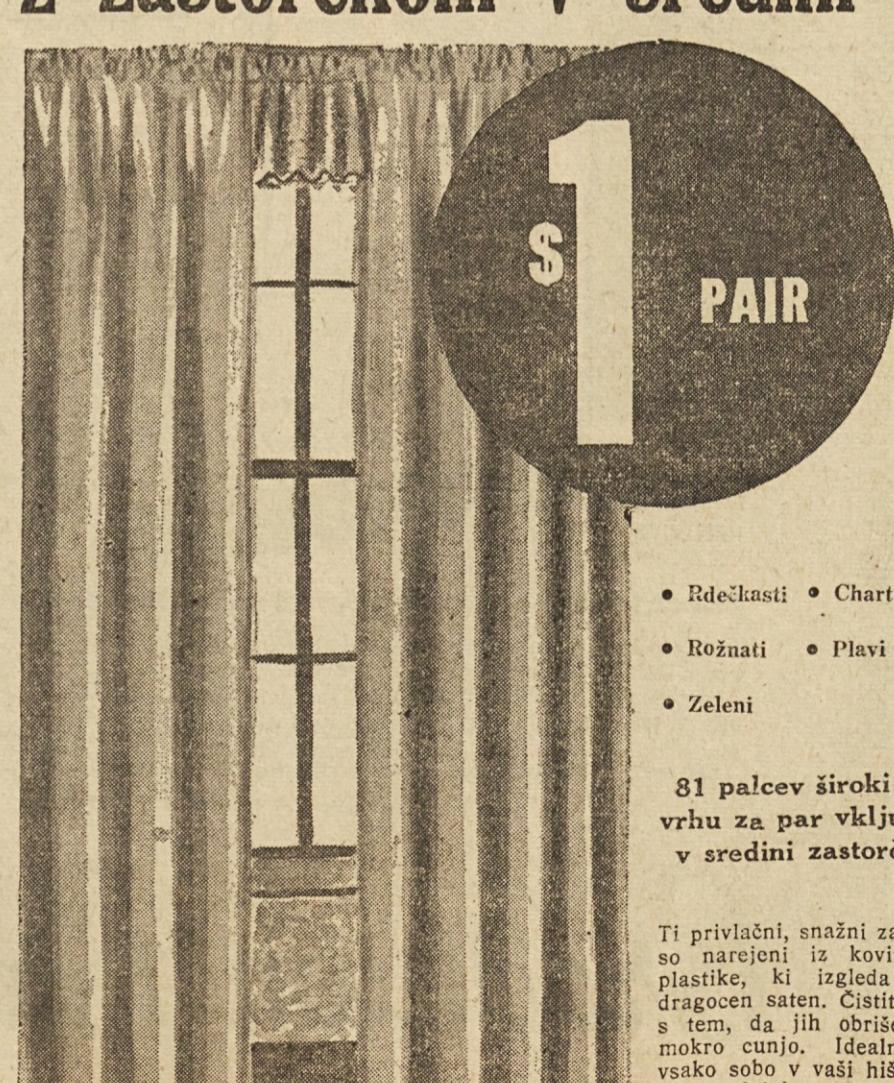
Sedaj! Po denar hraneči ceni!

**Plastične zavese
z zastorkom v sredini**

\$1
PAIR

Rdečasti • Chartreuse
Rožnati • Plavi
Zeleni

81 palcev široki na vrhu za par vključno v sredini zastorkom

Ti privlačni, snažni zastori so narejeni iz kovinske plastične, ki izgleda kot dragocen saten. Cistite jih s tem, da jih obrisete z mokro conjo. Idealni za vsako sobo v vaši hiši. 87 palcev dolgi.

Naročila po pošti in telefonu sprejemamo na 2 ali več parih. —

Poklicite Cherry 3000

BASEMENT CURTAIN DEPARTMENT

12,000 jardov!

"Quadriga"

nova pomladanska
BOMBAŽEVINA

49c
YD.

Famozna kakovost bombaževina v krasnih novih pomladanskih barvah in vzorcih za vse sivalne potrebe. 36 palcev široki.
• Za prati • Plaids
• Solidne barve • Dots
• Trpežno izdelani
• V pramenih
• Rožnati vzorci
• Izključno naši v Clevelandu

Žal, ne sprejemamo naročil po pošti ali telefonu
Basement Yard Goods Department

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Johnny Pecon's Band Wins Polka Contest

A new polka king was elected in Cleveland's WJMO Polka Parade Contest and it's none other than Johnny Pecon's Capitol recording orchestra featuring Lou Trebar. The announcement was made by disc-jockey Paul Nakat, who acts as M.C. on the daily polka show.

This highly coveted title must be hailed as a great achievement in view of the keen competition in this particular musical field which attracted some 25 participating polka bands. Pecon, recently co-started on Columba a records with Frank Yankovic, was extremely instrumental in bringing fame to the holder of the mythical national polka title.

The Pecon group was organized less than a year ago and gained the spotlight with such popular recordings as "Incline Polka," "The Girl I Left Behind" and many other compositions duly accredited the talented and versatile young maestri. Pecon and Trebar, the supporting members of this combination are Whitley Lovison on the drums, Adolph Ernrick bass fiddle, Johnny Kaefer on the piano, Eddie Platt clarinet and Nettie Pecon vocal.

In accepting the crown, Johnny and the boys, in their characteristically modest fashion, wish to express their gratitude to their many ardent fans and supporters for their enthusiastic loyalty and interest in the contest.

A group of friends and admirers plan to honor the polka title winners with a "MEET THE CHAMPS" Ball at the SND, on April 13th. Watch this page for future announcements.

We extend our sincere congratulations and best wishes to our newly crowned Polka King and may his reign be of lengthy duration.

He Got the Bird

Hillsdale, Mich. — Clyde Kreps put on his brakes to avoid hitting a pheasant crossing the road. The car overturned, the pheasant was killed, but Kreps escaped uninjured.

U. S. Oil Production
The U.S. produced 60 per cent of the world's oil in 1948.

Almost Two a Minute
A fire breaks out in the U.S. on the average of every 38 seconds.

</div

This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

LIBERIA LIBRARY. Once again I am able to report to you that our wonderful Cleveland Library has sent one of its well trained people out across the world. You will recall that I found Miss Parsons in Paris, putting Cleveland methods to work in the U. S. Information Center Library there.

Today, I have Mrs. Bolton word that another Cleveland trained librarian, Mrs. Joyce Woodford, is in charge of the new reading room recently opened under State Department auspices in Liberia. There was a big opening with government officials and some 600 others in attendance. But the more exciting "opening" was Mrs. Woodford's children's party to which 300 children came. Imagine their joy when they found she is having a story-telling hour three days each week!

Attached to the well-stocked library is a bookmobile which will take books up country. With these books will go the film service—and the interesting experiment of translating into 28 native languages!

PILGRIMAGE. According to a State Department report there will be 300,000 Americans making the pilgrimage to Rome during this Holy Year. I am finding it a real pleasure to assist with necessary passports knowing what inspiration the experience will be. These are indeed days when the world needs spiritual renewal. And from a practical angle, Europe needs dollars and we Americans can gain much from travel.

KERRIGAN. A correction has come through from the State

STRAIGHT FROM WASHINGTON

By
STEPHEN M. YOUNG
Ohio
Congressman-at-Large

Department, William H. Kerrigan of 16105 Greyton Road, East Cleveland, who was to have gone from Stuttgart to Rotterdam has been sent to Oslo, Norway, as Second Secretary and Vice Consul. Friends, please note!

DEPARTMENT BULLETIN. The Department of Labor has issued an interpretative bulletin on the overtime pay provisions as now existing in the amended Fair Labor Standards Act. Explanation is made of the method of application of the revised provisions of the Act by the Wage and Hour and Public Contracts Division now headed by William P. McComb.

FOREIGN AFFAIRS. The Committee on Foreign Affairs of the House voted out H. R. 7346 instructing the Chairman (Judge Kee) to take all necessary steps to secure a rule and bring it to the Floor for action. This bill sets up the framework of the Point Four program.

THE SUPREME COURT is in recess for three weeks.

ARMY PATHOLOGY. H. R. 6538 a bill to provide sufficient funds to finish the plans for the greatly needed Pathology facility at the Army Health Center was passed by the House this last week.

Thanks to the generous action of Chairman Vinson (D., Ga.) of the Committee on Armed Services, it was my bill rather than his which was reported out. Another Cleveland who has done yeoman's service in the matter is Dr. Howard T. Karsner, long head of Pathology in our University Hospitals. Dr. Karsner is now in Washington as Chairman of the Committee on Pathology of the National Research Council, and Chairman of the scientific Board of the Armed Forces Institute of Pathology.

KERRIGAN. A correction has come through from the State

inspection of A and H-bomb stockpiling and technological advances within every nation.

Majority Leader Lucas, (D., Illinoi), is battling with Senator Brewster, (R., Maine). Senator Lucas is sponsoring legislation to revise the potato price support law. His new bill would give the Secretary of Agriculture his choice between putting potato quotas on a bushel or an acreage basis and would provide severe penalties who exceed their quotas.

The Hope-Aiken Law of the last Congress, sponsored by Congressman Hope, (R., Kansas) and Senator Aiken, (R.), provided price supports for potato growers and permitted destruction of surplus potatoes. Senator Lucas' proposal would provide a reasonable price support and quota system. It would remove Aroostook County farmers and others from the government "gravy train." Senator Lucas favors sale of surplus potatoes at low prices and opposes destruction of surplus food products.

EYE FILLERS. "High power motor cars and low power eyes Lead many a motorist to an untimely demise."

—Dr. Elmer M. Soles, Director, Department of Public Information, American Optometric Association.

The idea that 20-20 vision is "perfect" is a fallacy, according to Dr. J. Ottis White, Louisiana Optometrist who is vice president of the American Optometric Association. It merely means that one can see what he should see at 20 feet, but gives no indication of ones ability to see within arm's length the distance at which most critical seeing is done, he said.

CHIOAN HONORED. Each year, on Washington's birthday, the Farewell Address of the Father of his country is read in the House of Representatives. This year Speaker Rayburn bestowed this honor on Ohio's Congressman John McSweeney, a combat veteran of two World Wars. Congressman McSweeney read the famed address of President George Washington with impressive eloquence.

ARMAMENTS RACE. A turning point in the cold war the Soviet Union has been waging against us was reached recently with the announcement of President Truman that this nation would produce the hydrogen bomb. His statement is bound to have a fateful effect on history, perhaps on all mankind.

At the moment an armament race of unbelievable magnitude is on between the Soviet Union and this nation. Our producing the H-bomb will affect profoundly diplomatic negotiations for peace. In the past, armament races between nations have inevitably led to war. The forthright action of our President may cause the leaders in the Kremlin to conclude that permanent peace is the best assurance for orderly progress within the Soviet Union. Force is what dictators understand best. As soon as Soviet leaders are willing to reason, negotiate and agree to be subjected to continuing supervision and inspection of bomb stockpiling and armaments, then there will be hope that the bombs-armament race may be ended by provision for international outlawry of war and continu-

ATTENTION. Our Sodality Communion Sunday has been changed, aheant for you sleepy young gals! It was at the 8:00 o'clock Mass—but now you lucky girls have two more hours of rest! Our Mass is now at 10 o'clock!

NEW MEMBERS. (We got a respond to our ad of last week — remember the one for new members!) We are very happy to announce two more young ladies from St. Mary's have joined Our Young Lady's Sodality.

They are: Miss Theresa Debevec and Miss Julie Jerin.

We all join Our Lady in extending our hearty WELCOME!

(GIRLS!!) — Our meetings are only once a month and we hope to see more exciting new faces at our next meeting which is on March 28th at 8:00 p.m.

SOCIAL LIFE COMMITTEE. A Motion Picture on "The Life of St. Francis" — sponsored by the Young Men's Holy Name Society — this picture will be shown in St. Mary's Portable on Sun., Mar. 12th at 8 p.m. You may purchase tickets from any of our Sodalists or of course — from The Holy Name Society — Donation is 35 cents.

LAST WEEK'S WINNERS. Holmes Mkt. 803 753 329 2385 Sulaks 820 833 783 2486 Nottingham's 725 752 783 2260 Dave Shoes 795 795 821 2421 Perme's 775 780 813 2368 Zorko's 845 736 726 2307 Standings: W L P Holmes Market 38 22 51 Dave Shoes 31 29 43 Nottingham Cleaners 31 29 42 Perme's 30 30 39 Sulaks 23 32 38 Zorko's 23 37 27

SENIOR SODALITY. Come all parishioners! The Sodality is in great need for Tax stamps. No matter how few you have, we will accept them, remember, every little bit counts.

LENTEN RESOLUTIONS. Are you keeping your lenten resolutions? It's hard isn't it, but all it takes is a little will power. I'm finding it hard myself with all kinds of temptations at the office, at home, etc. But there are only 5 weeks left, that isn't very much considering that there are 53 weeks in the entire year. So keep it up!

PROMOTION. One of our well known Socialists, Flo Muhle has just gotten a promotion at Euclid Road Machinery where she is employed. Yep, Flo really worked hard for one year and finally made the grade. She had to start at the bottom, but the top is just ahead of this ambitious, hard-working gal of ours. We wish Flo all the luck in the world.

REMINDER. Just a little reminder to attend our Day of Recollection. This can be

Fifty-three per cent of all eighth-grade pupils in Peoria, Ill., schools have vision problems that handicap them in school achievement, according to a city-wide vision project jointly sponsored by local optometrists and ophthalmologists.

Men are five times as likely as women to be color blind, according to the American Optometric Assn. Maybe that's why they can't appreciate those gift ties.

The Hope-Aiken Law of the last Congress, sponsored by Congressman Hope, (R., Kansas) and Senator Aiken, (R.), provided price supports for potato growers and permitted destruction of surplus potatoes. Senator Lucas' proposal would provide a reasonable price support and quota system. It would remove Aroostook County farmers and others from the government "gravy train." Senator Lucas favors sale of surplus potatoes at low prices and opposes destruction of surplus food products.

EYE FILLERS. "High power motor cars and low power eyes Lead many a motorist to an untimely demise."

—Dr. Elmer M. Soles, Director, Department of Public Information, American Optometric Association.

The idea that 20-20 vision is "perfect" is a fallacy, according to Dr. J. Ottis White, Louisiana Optometrist who is vice president of the American Optometric Association. It merely means that one can see what he should see at 20 feet, but gives no indication of ones ability to see within arm's length the distance at which most critical seeing is done, he said.

SAVERS always welcome

The Cleveland Trust Company, founded 1854, every banking service.

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

4624 ST. CLAIR AVENUE

6115 Lorain Ave. Est. 1910 Tel. GA 2434 or ME 0033

REASONABLE PRICES — MONTHLY PAYMENTS

EXPERIENCED WORKMANSHIP

NOTICE

You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office:

MIHAIJEVICH BROS. COMPANY

6424 ST. CLAIR AVENUE

With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc.

Office hours: 9 A. M. to 6 P. M.

DANCING
EVERY FRIDAY & SATURDAY AT

JACK'S BAR KNOWN AS THE "BLACKSTONE CLUB"

featuring "RONNIE & HIS POLKA TRIO"

Popular Prices

No Cover — No Minimum

Have a Good Time at a GOOD PLACE!

7323 Wade Park Ave.

Phone EN 9212

When Your House or Building Needs
Roofing - Tinning - Siding - General Repairs

for free estimates call
GEO. LOZICH

(son of the late Anton) Representative of
THE ELABORATED ROOFING CO.

6115 Lorain Ave. Est. 1910 Tel. GA 2434 or ME 0033

REASONABLE PRICES — MONTHLY PAYMENTS

EXPERIENCED WORKMANSHIP

THANK YOU

I feel it my duty to express sincerest thanks to my many friends and benefactors, who, during my illness while I was in the hospital from December 26, 1949 to February 12, 1950, donated the necessary blood for the operation, sent sympathetic cards, flowers and other gifts which expressed their kindly feelings and this was from all parts of United States. All this was proof to me of your compassion and esteem and it was a real comfort and satisfaction to me. Because of doctor's orders — no visitors were allowed at the hospital, for which I hope my many friends will pardon me.

Again I express to all friends and benefactors most sincere thanks for myself and my family.

JOSEPH ZELE SR.

Do Not Forget!

Midnight March 4th

OUR TELEPHONE NUMBERS CHANGE TO

HE 1-2088—Funeral Home

KE 1-1235—Furniture Store

KE 1-5890—Lakeshore Funeral Home

EN 1-9398—Bowling Lanes

A. GRDINA & SONS

Cut this out and place near your phone or consult our calendars

SEE JOE TOMEK

at 2223 Superior Ave. for these

Good Cars

1946 DODGE SEDAN, Heater and Radio.....	\$1075
1946 PLYMOUTH SEDAN, Heater.....	845
1946 CHEVROLET FLEET MASTER SEDAN, Heater and Radio.....	895
1939 CHEVROLET COUPE.....	295
1941 CADILLAC 61 SEDANETTE, Hydraulic, Heater and Radio.....	895
1941 CADILLAC 62 SEDAN, Thermostatic Temperature Control, Heater and Radio....	845
1949 CHEVROLET FLEET LINE SPORT TUDOR SEDAN, Radio and Heater (no sales tax)	1495

JALOVEC MOTOR, INC.

MAin 0353

DODGE DOWNTOWN DEALER

INCOME TAX

This year, if you are 65 years old or if totally blind, you are entitled to a deduction of \$1200 instead of the regular \$600.

If you are in business or if you have any Income Property be sure to bring your total income and expenses with you. Also, your Doctor, Dentist and Hospital bills.

If you work for someone else, be sure to bring Form W-2 and the blank forms which you received from the Government.

It will be to your advantage to deal with a reputable and long established Income Tax Office. We are on St. Clair Avenue for the past 25 years.

During February and March, our office will be open from 9 a. m. to 7 p. m.

MIHALJEVICH BROS. CO.

6424 ST. CLAIR AVE.

HE 6152

Wouldn't you want to have your baby's shoes forever as a dear remembrance?

We can do that for a nominal amount and you will have a keepsake to endure forever.

Your baby's own shoes "eternalized" in everlasting bronze—have them mounted on a beautiful marble base—or as book ends—or as wall sconce, or as onyx base desk set—or as an ash tray desk set—or anything you wish!

All you have to do is to call us up and we will show you a catalogue of different designs, prices and all.

TOT'S SHOE BRONZING

1523 East 248th Street

Euclid 17, Ohio

RE 0494

PINBOY'S DELIGHT—Helen Olson acts as a "pinboy" to demonstrate the ease of operation of the new automatic bowling ball lift. Instead of hefting the 16-pound ball, the pinboy rolls it into opening at bottom of lift. The weight of the ball activates an automatic elevator, which raises the ball and propels it back to the ball return rack.